

**„Aby człowiek wiedział dokąd idzie,
musi wiedzieć - skąd przychodzi.
Naród bez historii błądzi jak człowiek
bez pamięci”.**

(Norman Davies)

Dzień Patrona w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wyrzysku

9 grudnia 2022 r. uczniowie Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich uczestniczyli w uroczystych obchodach **Dnia Patrona**. To już 104 rocznica wybuchu powstania. Społeczność szkolna stanęła na wysokości zadania i godnie uczciła pamięć uczestników zwycięskiego zrywu narodowo-wyzwoleńczego.

Spotkanie zaszczylicili swą obecnością wyjątkowi goście: przedstawiciele rodzin powstańców – pan Józef Jasik i pan Hubert Orliński, burmistrz Wyrzyska pani Bogusława Jagodzińska, pan Roman Łuka – przewodniczący Rady Miejskiej, ks. proboszcz Mariusz Stachowiak, pan Ryszard Sell - wiceprzewodniczący Rady Miejskiej, przedstawiciele TPW z honorową przewodniczącą panią Barbarą Piorunowską na czele, wiceprzewodniczący Koła nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Pile im. Teofila Spychały - pan Wojciech Kicman i pan Jan Balcerzak , st. chorąży Tomasz Dawidziuk z 12 Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. gen. Stanisława Taczaka 122 batalionu lekkiej piechoty w Dolaszewie, pani Sabina Katafiasz - przewodnicząca Rady Rodziców, Zarząd Rady Rodziców naszej szkoły i przedstawiciele rad oddziałowych Rady Rodziców i uhonorowani statuetką Przyjaciele Szkoły

Uroczystość poprzedziła msza święta w kościele pw. św. Marcina w intencji powstańców wielkopolskich, ich potomków i szkolnej społeczności odprawiona przez ks. Proboszcza Mariusza Stachowiaka, w której uczestniczyli nauczyciele, uczniowie, rodzice i przyjaciele szkoły. Po mszy uczestnicy przeszli pod obelisk, znajdujący się przy szkole na ul. Parkowej, gdzie oddali hołd poległym w powstaniu wielkopolskim 1918/1919. Mjr rez. Jarosław Odrobiński odczytał przygotowany przez siebie, apel pamięci. Wymienił w nim nazwiska wszystkich powstańców, wspomniął ich bohaterstwo i wezwał potomnych do ciągłego pamiętania i czczenia imion poległych bohaterów oraz ich czynów w zwycięskiej walce o niepodległość Rzeczypospolitej. Następnie zaproszone delegacje złożyły wiązanki

kwiatów i znicze pod obeliskiem, pod którym wartę honorową pełniło dwóch żołnierzy ze 122 batalionu lekkiej piechoty z Dolaszewa, harcerze z 6 Drużyny Harcerskiej „Sokoły” im. Franciszka Muracha i zuchy z 8 Gromady Zuchowej „Białe Wilczki”. Pani dyrektor Danuta Buryta-Arndt podziękowała za udział w tej części uroczystości i zaprosiła zebranych do sali widowiskowej.

Część oficjalna rozpoczęła się uroczystym wprowadzeniem sztandaru szkoły oraz odśpiewaniem hymnu państwowego. W tej części obchodów głos zabrała pani dyrektor Danuta Buryta-Arndt. Poprosiła, aby minutą ciszy uczcić pamięć zmarłego dra Romana Chwaliszewskiego, historyka, regionalisty i naszego serdecznego doradcy i współorganizatora w realizacji projektów z okazji Dnia Patrona Szkoły i Stulecia Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, wiceprezesa Koła Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego nr 9 im. kpt. Teofila Spychały w Pile. Dyrektor zaznaczyła, iż „jesteśmy dumni, że mogliśmy współpracować z doktorem Romanem Chwaliszewskim - Mistrzem historii i Naszym Przyjacielem”.

Następnie pani dyrektor przypomniała bohaterskie czyny powstańców i zwróciła uwagę na konieczność pielęgnowania pamięci o nich. Wymieniła również działania szkoły, które mają wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych dzieci i młodzieży, bowiem podkreślana jest w nich ich niezwykła odwaga, hart ducha i oddanie ojczyźnie w walce z zaborcą.

Pani Danuta Buryta-Arndt zaznaczyła, że nasza wyrzyska szkoła podstawowa nosi zaszczytne imię Powstańców Wielkopolskich od 9 maja 1976 r., czyli 46 lat. Tradycją stał się fakt, że uroczystości nadawany jest wymiar środowiskowy. Każde święto Patrona jest odmienne, ciekawe, zawsze skłaniające do refleksji, zadumy nad przeszłością i przyszłością oraz scalające naszą społeczność.

W dalszej części zgromadzeni goście wysłuchali przemowy pani burmistrz Bogusławy Jagodzińskiej, która serdecznie podziękowała za zaproszenie i doceniła wysiłek włożony w organizację obchodów.

Głos zabrał także wiceprzewodniczący Koła nr 9 Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Pile im. Teofila Spychały pan Jan Balcerzak, który w imieniu przewodniczącego pana Ryszarda Garbarczyka i wiceprzewodniczącego pana Wojciecha Kicmana podziękował za zaproszenie na uroczystość, gratulował jej organizacji oraz przekazał paniom Bogusławie Jagodzińskiej i Danucie Buryta-Arndt, także członkiniom Koła

nr 9 TPPW w Pile, najnowsze wydawnictwo Koła poświęcone Franciszkowi Tobole, pierwszemu Prezydentowi Piły.

Kolejnym punktem uroczystości było rozstrzygnięcie Konkursu Wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, zorganizowanego z inicjatywy p. Ryszarda Sella.

Laureatami konkursu zostali: w kategorii klas IV-V I miejsce zajął Jacek Weckwerth, drugie - Oliwia Mruk, a trzecie - Cyprian Korpala. W kategorii klas VI-VIII wyniki konkursu przedstawiają się następująco: I miejsce zajęła Nadia Turek, II miejsce- Maksymilian Lewczuk, a III- Aleksandra Wawrzyniak.

Wręczono również nagrody uczestnikom konkursu plastycznego, którego pomysłodawczynią była p. Renata Belaid. W konkursie pn. „Symbol Powstania Wielkopolskiego 1918-1919” wyniki były następujące: w kategorii klas I-III zwyciężył Leon Bonzel, II miejsce zajął Jakub Łassa, trzecie Rita Matuszewska, a wyróżnienie zdobyła: Gabriela Wnuk. W kategorii klas IV-VIII I miejsce zajęła Wiktoria Rudzińska, II lokatę miał Paweł Mrotek, a trzecią Lena Rybacka.

Natomiast w konkursie plastycznym „Lapbook o Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919” zwyciężył Inbrahim Belaid. Kolejne miejsca zajęli: Justyna Werner, trzecie Oliwier Szoldra, a wyróżnienie otrzymał Igor Kwasiński.

Pokonkursową wystawę prac można było podziwiać na holu szkoły oraz przy sali widowiskowej.

Po części oficjalnej rozpoczęła się część artystyczna. Prowadzący tę część uroczystości Iga Żołędziwska oraz Nikodem Rerek zapoznali wszystkich z faktami dotyczącymi przebiegu działań powstańczych. Przybliżyli, niekiedy trudne i bolesne, skrawki naszej lokalnej historii. Była również okazja zobaczyć na żywo dwie zacie postaci: Józefa Piłsudskiego, w którego postać wcielił się Kacper Betański oraz Ignacego Paderewskiego, którego odegrał Oliwier Szoldra. Wśród recytowanych utworów usłyszeliśmy między innymi: „Hymn do miłości Ojczyzny” I. Krasickiego, „Pieśń Maryńczyków” H. Zborowskiego, „O Wrześni” M. Konopnickiej i „Nad czarny bór popłynie zew” J. Wróbla. Tradycyjnie najwięcej wzruszeń dostarczyły tańce w wykonaniu dzieci należących do szkolnego zespołu tanecznego „**Modraki**” oraz przepiękne interpretacje pieśni w wykonaniu uzdolnionej wokalnie młodzieży naszej szkoły. Za choreografię i oprawę muzyczną szczególne

podziękowania należą się paniom Edycie Kałużnej oraz Małgorzacie Jakóbek, zaś za dekoracje paniom: Darii Maciejewskiej oraz Kornelii Kwasińskiej.

Po uroczystości zaproszeni goście mieli okazję wpisać się pamiątkowej Kroniki Powstania Wielkopolskiego, zwiedzić Izbę Pamięci oraz obejrzeć wystawę pn. „Szlakiem bitew i murali Frontu Północnego Powstania Wielkopolskiego 1918-1919”, której pomysłodawczynią i koordynatorką projektu w powiecie nakielskim była dr Kamila Czechowska, kustosz Muzeum Ziemi Szubińskiej w Szubinie. Dzięki życzliwości dyrektor muzeum w Szubinie mogliśmy poszerzyć wiedzę na temat działań powstańczych w ościennych miejscowościach.

Goście, nauczyciele oraz uczniowie odpowiedzialni za przygotowanie obchodów Dnia Patrona zregenerowali siły na poczęstunku zorganizowanym w stołówce szkolnej przez Radę Rodziców.

Dziękujemy serdecznie wszystkim, którzy wspierali nasze przygotowania do obchodów Dnia Patrona Szkoły, uroczystości, którą możemy uznać za udane przedsięwzięcie.

Czcząc pamięć Patrona Szkoły miejmy zawsze w sercu słowa zawarte w „*Epitafium Powstańcy*”:

*„Nikt im iść nie kazał, a poszli, bo tak chcieli,
Bo takie dziedzictwo wziął po dziadach wnuk.
Nikt ich nie pytał o nic, a wszyscy wiedzieli, za co idą walczyć,
Komu spłacić dług, że idą spłacić swojej ojczyźnie dług.”*

Tekst:

Danuta Buryta-Arndt

Anna Kozimor